

Tabii Afetlerden Zarar Gören Çiftçilere Yapılacak Yardımlar Hakkında Kanun Tasarısının Millet Meclisince Kabul Olunan Metni ve Cumhuriyet Senatosu Tarım - Orman - Köy İşleri, Anayasa ve Adalet ve Bütçe ve Plan Komisyonları Raporları. (M. Meclisi : 1/285; C. Senatosu : 1/450)

(Not : M. Meclisi S. Sayısı : 381)

*Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 2398*

28 . 1 . 1977

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisinin 25 . 1 . 1977 tarihli 36 ncı Birleşiminde görüşülerek açık oyla kabul edilen, Tabii afetlerden zarar gören çiftçilere yapılacak yardımlar hakkında kanun tasarısı, dosyası ile birlikte sunulmuştur. Saygılarımla.

*Kemal Güven
Millet Meclisi Başkanı*

Not : Bu tasarı 15 . 5 . 1975 tarihinde Başkanlıkça ilk komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 30 . 12 . 1976; 4, 11, 13, 18, 20, 25 . 1 . 1977 tarihli 26, 27, 30, 32, 33, 35 ve 36 ncı Birleşimlerinde görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 381)

*T. C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi
Başkanlığı
Sayı : 71-1957/2529*

14 . 5 . 1975

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 13 . 5 . 1975 tarihinde kararlaştırılan «Afetlerden zarar gören çiftçilere yapılacak yardımlar hakkında kanun tasarısı» ile gerekçesi ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını saygıyla arz ederim.

*Süleyman Demirel
Başbakan*

G E R E K Ç E

7269 Sayılı Afetler Kanununa göre can ve mal kaybına uğrayan vatandaşların yapılarının onarılması veya yeniden yapılması yanında üretim ve çalışma düzenleri önemli ölçülerde bozulan çiftçilere yeterli bir yardım yapılması mümkün olamamaktadır.

Gerçekten; yangın, yersarsıntısı, yer kayması, taşkın, sel, don ve dolu, kuraklık, haşere ve hastalık yayılması gibi afetlerden tarım ürünleri alet, makine, gübre, ilaç, ahır, kümes, imalâthane gibi canlı - cansız üretim araçları ve tesisleri kullanılmayacak hale gelen veya yok olan çiftçilerden muhtaç olanlara Devlet etkili bir yardım yapmak imkânlarından mahrum bulunmaktadır.

Bilindiği üzere, bu gibi çiftçilerden ürünleri en az % 40 oranında zarar görenlere 5254 Sayılı Kanuna göre sadece ödünç tohumluk verebilmekte veya diğer mevzuata göre kredi borçları ertelenebilmektedir.

Bu duruma göre, tarımsal sigortanın yaygınlaştırılamamış olduğu memleketimizde felâkete uğrayan çiftçilerin, ileri ülkelerde olduğu gibi, kayıpları telâfi edilmemekte, dolayısıyla bunlar çok kere ya altından kalkmaz borçlara girmekte veya ellerinde kalan varlıkları da satıp şehirlere göç etmek zorunda kalmaktadırlar. Bu halin devamını önlemek üzere bu kanun tasarısı hazırlanmış bulunmaktadır.

Konu ile ilgili olarak Üçüncü Beş Yıllık Kalkınma Planının köy ve köylü sorunları kesiminde yer alan 1926/9 paragraf No. 1 tedbirinde de «Çiftçinin tarımsal üretiminin değerinin tabii olaylara karşı korunması için tarımsal ürünlerin sigortalanması yollarının araştırılacağı» belirtilmiştir. Buna paralel olarak, 1973 Programı İcra Planının 357 No. lu tedbirinde «Çiftçinin tarımsal üretiminin tabii olaylara karşı korunmasını sağlamak amacıyla geliştirilecek sigorta sistemine temel olacak teknik araştırmalar yapılacaktır. Bu gerçekleştirilinceye kadar özel bir fonun kurulması sağlanacaktır :

İfadesi yer almıştır.

Bir yandan Tarım Sigortası Kanununun üzerinde çalışmalar devam ederken, süratle bir fon kurulmasını öngören «Tabii afetlerden zarar görenlere yardım» tasarısının Yasama organına sunulmasının öne alınması uygun bulunmuştur. İleride tarımsal sigortalama uygulamaları yaygınlaştırılabildiği ölçüde sigortanın güvenlik altına alabileceği çevrelerde ve konularda Tabii Afetler Kanununun uygulanmasından tedrici surette vazgeçilecektir.

Tasarının;

1 nci maddesi; kanunun amacını ifade etmektedir.

2 nci maddesi; yapılacak yardımların mahiyetini; küçük çiftçilere ve aile işletmelerine öncelik tanınacağını belirtmektedir. Küçük işletme ve aile işletmeleri terimleri çeşitli kanunlarda ve meselâ Toprak ve Tarım Reformu Kanununda açıklanmış olmakla burada ayrıca tarifelerine lüzum görülmemiştir. Gerekirse Kanunun uygulanmasını gösterecek yönetmelikte bu konuda açıklık verilebilir.

Maddede ayrıca 1 nci maddede yer alan (Çiftçilerin çalışma ve üretme imkânları önemli ölçüde bozulması) hususu açıklanmıştır. Bundan başka karşılıksız yardım ve tesis maliyetine katılma ile ilgili hükümlere yer verilmiştir.

Tesis maliyetlerine katılma; bir yerde tarımın gerçekleştirilmesi için mutlak lüzumlu olan müşterek tesislerin ve araçların zarar görmesi, bunların onarılması veya yeniden sağlanmasının zorunlu olmasına rağmen çiftçilerin katkılarının yetmemesi halinde yapılacaktır.

Karşılıksız yardım ise; yapılacak incelemelere göre çiftçilerin geri ödemek kabiliyetlerinin olmadığı saptanması halinde yapılacaktır.

Diğer yandan, maddeden uygulamaların bölgeler itibarıyla gerçekleştirileceği anlaşılmakta, bölgelerde çiftçilere hangi afetler bakımından ve ne gibi malları ve tesisleri için, hangi şartlarda ve ne şekillerde yardım yapılacağı gibi hususların daha açık ve seçik bir surette belirtilmesi yönetmeliğe bırakılmıştır.

3 nci maddesi; afetlerden zarar gören çiftçilerin zarar ve ziyanlarını mahallerinde tespit ve ödeme şekillerini belirtmek üzere illerde ve ilçelerde kurulacak Hasar Tespit Komisyonlarını göstermektedir.

Gereğine göre teknik ekipler görevlendirilebilecek olan bu komisyonların en aktif üyeleri şüphesiz Bakanlığın mahallî teknik memurları olacaktır. Ancak, bunların 8 nci maddede belirtilen uzmanlarla güçlendirilmesi gerekmektedir.

4 ncü maddesi; fonun kurulmasını ve beslenmesini ifade etmektedir.

5 nci maddesi; fonun yürütülmesi ile ilgili usul ve esasları belirtmekte, teferruat yönetmeliğe bırakılmaktadır.

6 ncı maddesi; fonun hesap dönemini ve denetim şeklini göstermektedir.

7 nci maddesi; fonun harcamaları ile ilgili istisna ve muaflikları belirtmektedir. Fon harcamalarının Genel Muhasebe, Artırma, Eksiltme ve İhale Kanunlarına tabi olmaması, ayrıca felâkete uğramaları dolayısıyla kendilerine Devletçe yardım yapılacak çiftçilerden işlemlerle ilgili vergi, resim ve harç alınmamasını hükme bağlamaktadır.

8 nci maddesi; Kanunun Bakanlığa yüklediği yeni görevleri yürütülecek kuruluşu belirtmektedir. Bakanlığın bugünkü kuruluşuna göre merkezde bu işleri ek olarak yüklenecek bir kuruluş bulunmadığından ayrı bir daire kurulmasına lüzum görülmemiştir. Bu dairenin taş adaki hizmetlerinin illerdeki Ziraat ve Veteriner kuruluşlarınca yürütülmesi yerinde bulunmuştur.

9 ncu maddesi; ceza hükümlerini kapsamaktadır.

10 ncu maddesi; Kanunun uygulanma şeklini ve Kanunun yönetmeliğe bıraktığı hususları belirtecek yönetmelikle ilgili hükümleri getirmektedir.

11 ve 12 nci maddeleri; yürürlük ve yürütme maddeleridir.

Tasarı kanunlaştığı takdirde; tabii afetlerle çalışma şartları ve üretme imkânları önemli ölçülerde bozulan veya yok olan çiftçilere gerekli yardımlar yapılarak bunların üretim faaliyetlerinin devam ettirilmesi sağlanacak, bu suretle hem çiftçiler bu türlü zarar ve ziyanların tesirinden korunacak hem de, tarımsal işletmelerindeki çalışma duraklamaları ve üretimde meydana gelecek aksamalar önlenmiş olacaktır.

Tarım - Orman - Köy İşleri Komisyonu Raporu

Cumhuriyet Senatosu

Tarım-Orman-Köy İşleri Komisyonu

17 . 2 . 1977

Esas No. : 1/450-5430

Karar No. : 4

Sıra No : 12

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Millet Meclisinin 25 . 1 . 1977 tarihli 36 ncı Birleşiminde görüşülerek açık oyla kabul edilen «Tabii Afetlerden Zarar Gören Çiftçilere Yapılacak Yardımlar Hakkında Kanun» tasarısı, Komisyonumuzun 10 Şubat 1977 tarihli 8 nci Birleşiminde Gıda-Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Köy İşleri Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı temsilcilerinin de iştirakiyle tetkik ve müzakere olundu.

Tasarının genel gerekçesinde ayrıntılarıyla belirtilen hususlar ile bunlar üzerinde ilgili bakanlık temsilcilerinin verdiği tamamlayıcı bilgilerin ışığı altında;

7269 Sayılı Afetler Kanununa göre can ve mal kaybına uğrayan vatandaşlar ile kooperatiflerin yapılarının onarılması veya yeniden yapılması yanında üretim ve çalışma düzenleri önemli ölçülerde bozulan çiftçilere ve kooperatiflere yeterli yardım yapılması mümkün olamamaktadır.

Gerçekten; yangın, yersarsıntısı, yer kayması, taşkın, sel, don ve dolu, kuraklık haşere ve hastalık yayılması gibi afetlerden tarım ürünleri alet, makine, gübre, ilaç, ahır, kümes, imalâthane gibi canlı-cansız üretim araçları ve tesisleri kullanılmayacak hale gelen veya yok olan çiftçiler ile kooperatiflerden muhtaç olanlara Devlet etkili bir yardım yapmak imkânlarından mahrum bulunmaktadır.

Bilindiği üzere bu gibi çiftçilerden ve kooperatiflerden ürünleri en az % 40 oranında zarar görenlere 5254 Sayılı Kanuna göre sadece ödünç tohumluk verebilmekte veya diğer mevzuata göre kredi borçları ertelenebilmektedir.

Bu duruma göre, tarımsal sigortanın yaygınlaştırılmamış olduğu memleketimizde felâkete uğrayan çiftçilerin, ileri ülkelerde olduğu gibi, kayıpları telâfi edilmemekte, dolayısıyla bunlar çok kere ya altından kalkmaz borçlara girmekte veya ellerinde kalan varlıkları da satıp şehirlere göç etmek zorunda kalmaktadırlar. Bir yandan Tarım Sigortası Kanunu üzerinde çalışmalar devam ederken süratle bir fon kurulmasını öngören «Tabii Afetlerden Zarar Görenlere Yardım» tasarısının Yasama Organına sunulmasının öne alınması uygun bulunmuştur. İleride tarımsal sigortalama uygulamaları yaygınlaştırılabildiği ölçüde sigortanın güvenlik altına alabileceği çevrelerde ve konularda Tabii Afetler Kanununun uygulanmasından tedrici surette vazgeçilecektir.

Yukarıda açıklanan nedenlerle Komisyonumuz adı geçen 10 esas 1 yürütme, 1 yürürlük maddelerinden oluşan tasarıyı prensip itibarıyla benimsemiş ve maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Komisyonumuz Millet Meclisi metninin 5, 7 ve 12 nci maddelerini aynen kabul etmiştir.

Maddelerin görüşülmesi esnasında;

1. Tasarının «Amaç» başlığı altındaki 1 nci maddesi gözden geçirilmiş ve kanun tekniğine uygunluğunu sağlamak ve maddeye açıklık getirmek amacıyla yeniden redakte edilmiş ve «Devletçe mücadeleyi gerektiren haşere ve hastalık salgınları» ifadesinin ilâve edilmesi kararlaştırılmıştır.

Bu ifadenin ilâvesinin amacı çiftçinin ve kooperatiflerin normal olarak yapmaları gereken mücadele işlerine devamlarını sağlamaktır. Aksi takdirde mücadele yapılarak önlenmesi mümkün olan hastalık ve haşere zararları ortaya çıkacak ve çiftçi bir yandan bu gün alışmış olduğu iyi fiyatlarını terk edecek öte yandan da Devlettten fuzuli olarak zararlarının karşılanmasını isteyecektir. Haşere ve hastalıkların Tabii afet halinde kabul edilebilmesi için yetiştiricilerin her türlü çabalarına rağmen önleyemeyecekleri salgınlar mahiyetinde olması gerekir. Bu gibi salgınların da Devlet Mücadelesini gerektireceği tabiidir. Salgın mahiyetindeki hastalık ve haşerelerin zararlarının Devletçe karşılanması, Devlet tarafından bu mücadele işlerinin daha ciddi tutulmasına da yardım edecektir.

Yine aynı paragrafta yer alan «Üretim» kelimesinin çıkarılmasından maksat, halen memleketimizde tarımsal amaçlı üretim kooperatif şeklinin bulunmaması ve bu kelimenin metinden çıkarılmasıyla diğer kooperatiflerin bu kanun kapsamı içine alınmasının sağlanmasıdır.

2. Tasarının 2 nci maddesinin 3 ncü paragrafı ile B) fıkrasına, 1 nci madde ile uyum sağlamak amacıyla, «Kooperatiflerin» ve «Kooperatiflere» kelimelerinin ilâvesinin uygun olacağı kararlaştırılmıştır.

Yine yukarıda, adı geçen fıkranın 3 ncü paragrafı aşağıdaki sebeplerle, kanun tekniğine uyması açısından ve 1 nci madde de açıkça belirtilen hususların tekrar edilmesinin bir yarar sağlamayacağından ve:

a) Paragrafta yer alan «Bölgeler itibarıyla» ifadesinin ileride bir bölgecilik sorunu doğurabileceğinden,

b) «Hangi afetler» deyimini ise daha önce 1 nci madde de tek tek açıklanmış olduğundan,

c) «Ne gibi ürünleri» ifadesi ise Komisyonumuzda, bir bölgede buğdayı tabii afetten zarar gören çiftçiye ve kooperatife yardım yapabileceği, başka bir bölgede ise aynı tip afetten buğdayı zarar gören çiftçiye ve kooperatife yardım yapılamayacağı endişesi belirmiş ve bu nedenlerle (B) fıkrasının 3 ncü paragrafının tümünün fıkra metninden çıkarılması karar altına alınmıştır.

B) fıkrasının 4 ncü paragrafında yer alan «Tarımsal» kelimesi çıkarılmıştır. Bilindiği gibi Millet Meclisi Gündeminde bir Tarım Sigortası Kanun Tasarısı mevcuttur. Tarımsal kelimesi korunduğu takdirde çiftçiler ve kooperatifler bu Kanunun 1 nci maddesinde belirtilen afetler nedeniyle uğrayacakları zararları Devlet tarafından karşılanacağından tarımsal sigortaya girmeyeceklerdir. Kanaatimizce Tabii Afetler Kanunu tarım sigortasının hiç bir zaman yerini tutamayacaktır. Ancak Tarım Sigortası Kanunu çıkıncaya kadar yetiştiriciye yardımcı olacaktır. İşte bu nedenle tarımsal kelimesi metinden çıkarılmıştır.

3. «Hasar Tespit Komisyonları» başlığı altında yer alan 3 ncü maddenin incelenmesi esnasında kurulacak bu komisyonların, afetin şiddeti nispetinde çok olacağı ve bu nedenle bir bölgede bir çok hasar tespit komisyonlarının kurulması gerekecektir. Bu nedenle mezkûr madde komisyonumuz metninde yer aldığı şekliyle redakte edilmekle uygulamada kolaylıklar sağlıyacağı ve kurulacak bu komisyonların çoğunlukla

çalışacağıının da gerek raporumuzda gerekse tasarının Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulu zabıtlarına geçirilmesi karar altına alınmıştır.

4. Bu Kanun gereğince yapılacak harcamaları karşılamak üzere her yıl Gıda-Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Bütçesine konulacak ödenekle bir fon teşkil olunacak, tabii afetlerden zarar gören çiftçilere ve kooperatiflere bu fondan yardım, borç, tesis onarımı, hastalık ve haşere salgınları ile mücadele için gerekli araç ve gereç giderleri bu fondan karşılanacak ve bu fon Maliye Bakanlığınca her yıl beslenmiş olmakla da Kanunun amaç ve işlevliliği süreklilik kazanmış olacaktır.

5. Hesap Dönemi ve Denetim başlığı altındaki 6 ncı madde hesap döneminin mali yıl olduğu, harcamaların düzenlenecek fon yönetmeliğine göre yapılacağı, fonun ita amirinin Gıda-Tarım ve Hayvancılık Bakanının olduğu, denetim merciinin Sayıştay olduğu saptanmaktadır.

Bu günkü uygulama mevzuatında fon saymanı adı altında bir ünvanın bulunmaması nedeniyle metinde yer alan «Fon» kelimesi ile Sayıştay gibi yüce bir merciin yönetmelikle bağlanmasını önlemek amacıyla «Sayıştayca denetim, yönetmelikteki esaslar gözönünde bulundurulmak suretiyle yapılır.» cümlesi madde metninden çıkarılmıştır.

6. Tasarının başlığı ile uyum sağlamak amacıyla 8 ncı madde metnine «Tabii» kelimesinin ilâvesiyle 2 ncı paragrafın başına «Bu» kelimesinin ilâvesi ile paragrafa açıklık getirilmek istenmiştir.

7. Ceza Hükümleri başlığı altında yer alan 9 ncü maddede bulunan «El konulmasına» ibaresi, Adalet Bakanlığı temsilisinin; ceza hukukunda, zapt ve müsadere ifadelerinin bulunduğunu «El koyma» şeklinde bir ifadenin bulunmadığı beyanını benimseyen Komisyonumuz bu ibarenin metinden çıkarılmasına mütedair verilen önerge doğrultusunda yukarıda sözü geçen ibareyi «Müsaderesine» olarak değiştirmiştir.

8. Tasarının görüşüldüğü 10 . 2 . 1977 tarihini gözönünde bulunduran Komisyonumuz bu Kanunun daha ileriki mali yılda uygulamaya konulabileceğini tespit etmiş ve yönetmeliğin daha etraflı ve dikkatle hazırlanmasını temin amacıyla verilen üç aylık sürenin altı aya çıkarılmasında yarar görerek yönetmeliğin hazırlık müddetinin altı aya çıkarılmasına karar verilmiştir.

9. Her kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girdiği prensibinden hareket eden Komisyonumuz Tasarının 11 ncı maddesini aşağıdaki şekilde değiştirmiştir.

«Madde 11. — Bu Kanun hükümleri yayımı tarihinden itibaren yürürlüğe girer.»

Yukarıdan beri belirtilen sebeplerle adı geçen Kanun Tasarısı Komisyonumuz metninde gösterilen değişiklikler yapılmak suretiyle kabulünü karar altına almıştır.

Havalesi gereğince Anayasa ve Adalet Komisyonuna tevdi edilmek üzere Yüksek Başkanlığa arz olunur. Saygılarımla.

Başkan
C. Bşk. S. Üye
Prof. Dr. Sabahattin Özbek

Sözcü
Bolu
Alâeddin Yılmaztürk

Kâtip
Erzurum
Lütfi Doğan
İmzada bulunamadı

Üye
Antalya
Serafeddin Paker

Üye
Çorum
M. Şevket Özçetin
Toplantıda bulunamadı

Üye
Kastamonu
Ahmet Nusret Tuna

Üye
Trabzon
Ahmet Cemil Kara
İmzada bulunamadı

Üye
Urfa
Hasan Oral

Üye
Konya
Erdoğan Bakkalbaşı
Toplantıda bulunamadı

Üye
Samsun
Ziya Gökalp Mülâyim
3. A. Maddesine muhalifim
söz hakkım saklıdır.

Üye
Muğla
9. madde (Elkonulma) tabiri
aynen kalmalıdır
Fevzi Özer

Üye
Sakarya
Hasan Fehmi Güneş
Toplantıda bulunamadı

Üye
Kars
Muzaffer Şamiloğlu
Toplantıda bulunamadı

Üye
Tabii Üye
Mucip Ataklı
İmzada bulunamadı

Üye
Tabii Üye
Selâhattin Özgür

Anayasa ve Adalet Komisyonu Raporu

Cumhuriyet Senatosu
Anayasa ve Adalet Komisyonu
Esas No. : 1/450
Karar No. : 22

28 . 3 . 1977

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisinin 25 Ocak 1977 tarihli 36 ncı Birleşiminde görüşülerek açık oyla kabul edilen, Tabii Afetlerden Zarar Gören Çiftçilere Yapılacak Yardımlar Hakkında Kanun tasarısı, Millet Meclisi Başkanlığının 28 Ocak 1977 tarihli ve 2389 sayılı yazıları ile Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına gönderilmekle Komisyonumuzun 17 Mart 1977 tarihli Birleşiminde tetkik ve müzakere olundu.

I - Tasarı, 7269 sayılı Afetler Kanununda yer alan esasların bir benzerinin, tabii afetlere maruz kalan ve kayba uğrayan çiftçiler hakkında da uygulanmasını sağlayacak kanun düzenlenmesini öngörmektedir.

Tasarının gerekçesinde de ifade olunduğu üzere, 7269 sayılı Afetler Kanunu, tabii afetlere maruz kalan ve mal kaybına uğrayanların mal kayıplarının telâfi edilmesi yolunda gerekli düzenlemeleri ihtiva ettiği halde, yine tabii afetlere maruz kalan ve mal kaybına uğrayan çiftçiler hakkında yeterli bir yardım yapılmasına imkân sağlayamamaktadır.

Uygulamada, tabii afetlere maruz kalan ve mal kaybına uğrayan çiftçiler hakkında ancak, kredi borçlarının ertelenebilmesi ve ödünç tohumluk verilebilmesi gibi imkânlar söz konusu olabilmektedir.

Gerekli himaye ve yardımdan yararlanmak imkânına sahip olamayan felâketzede çiftçiler, içinde buldukları maddî sıkıntılar nedeni ile faaliyet alanlarını terk etmek gibi fevkalâde müşkül durumlara düşmektedirler.

Tasarı, bu uygulamada gerçekleri gözetilerek hazırlanmıştır.

Tasarının Anayasa yönünden değerlendirilmesi :

Anayasamız, Türkiye Cumhuriyetinin bir sosyal hukuk devleti olduğunu belirlemiş ve fertlerin ve ailelerinin, Devletin sosyal güvencesi altında olacaklarını hükme bağlamıştır.

Tasarı, genel karakteri ile fertlerin ve ailelerinin ve hatta birliklerinin sahip buldukları imkânlar ile çözümlenmekten ve altından kalkmaktan yoksun buldukları tabii afet zararlarında Devletin gerekli müdahalelerde bulunmasını ve hadisenin viüs'atına ve uğranılan zararın ölçüsüne göre icabeden yardımların yapılmasını gerçekleştirici niteliği ile Anayasanın temel ilkeleri yönünden bir uyum arz etmektedir.

Tasarının hukuk tekniği yönünden değerlendirilmesi :

Tasarının Millet Meclisince kabul olunan metni, genel yapısı itibarı ile hukuk tekniğine uygun bir kanunlaştırma işlemi görüntüsü vermektedir. Ancak, tasarıyı Komisyonumuzdan önce tetkik ve müzakere eden Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonunun, metinde yer alan bazı hükümlere ilişkin eleştirisi Komisyonumuzca uygun mütalâa olunmuş ve metnin, hukuk tekniği yönünden daha sağlıklı bir hüviyete kavuşabilmesi için gerekli değişiklikler yapılmıştır.

Tasarının uygulama yeterliği yönünden değerlendirilmesi :

Tasarının Millet Meclisince kabul olunan metni, genel yapısı itibarı ile uygulama yeterliğine sahip bir kanunlaştırma işlemi görüntüsü vermektedir. Ancak, tasarımı Komisyonumuzdan önce tetkik ve müzakere eden Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonunun, maddesinde yer alan bazı hükümlerin, ihtiyaçlara daha geniş ölçüde cevap verebilecek bir hüviyete kavuşturulması yolundaki eleştirisi ve önerisi, Komisyonumuzca uygun mütalaa olunmuş ve metnin, uygulama yeterliği yönünden daha mütakâmil bir hüviyet kazanabilmesi yolunda gerekli değişiklikler yapılmıştır.

Tasarının benimsenme gerekçesi :

Tasarı, sosyal hukuk devleti anlayışının bir sonucu kabul edilmek ve çiftçilerimiz lehine sağlayacağı büyük yararlar gözetilmek suretiyle Komisyonumuzca da benimsenmiştir.

II - Komisyonumuz, tasarının maddelerinin görüşmesinde Millet Meclisi metnini esas almış ancak, tasarımı Komisyonumuzdan önce görüşen ve bir rapor ile metin tanzim eden Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu metninden yararlanmış ve bazı maddeler, yapılan önerilere uygun olarak Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu metninde olduğu üzere kabul edilmiş bazı maddelerde Millet Meclisi metni yahut Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu metni esas alınmış ancak ihtiyaca uygun olarak gerekli değişikliklere tabi tutulmak suretiyle kabul edilmiştir.

Madde 1. — Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu metni, verilen önerenin kabulü ile aynen benimsenmiştir.

Madde 2. — Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu metni, esas itibarı ile Komisyonumuzca da benimsenmiş ancak, maddenin (A) ve (B) işaretli fıkraları arasında bir uyum sağlanabilmesi amacı ile (B) işaretli fıkrada gerekli değişiklik yapılmış ve madde, böylece kabul edilmiştir.

Madde 3. — Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu metni, verilen önerenin kabulü ile aynen benimsenmiştir.

Madde 4. — Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu metni, verilen önerenin kabulü ile aynen benimsenmiştir.

Madde 5. — Görüşmeler, Millet Meclisi metni üzerinde sürdürülmüş ve metin aynen kabul edilmiştir.

Madde 6. — Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu metni, verilen önerenin kabulü ile aynen benimsenmiştir.

Madde 7. — Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu metni, esas itibarı ile Komisyonumuzca da benimsenmiş ancak, maddenin (B) işaretli fıkrası metnindeki «resimlerden» ibaresi, «resimden» şeklinde değiştirilmiş ve ifade doğrulanmıştır.

Madde 8. — Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu metni, esas itibarı ile Komisyonumuzca da benimsenmiş ancak, maddeye kapsamı gözetilerek «Kuruluş» tabirini ihtiva eden bir matlap eklenmiş ve ayrıca son fıkrada maksada uygun biçimde değişiklik yapılmıştır. Belirtmekte yarar mütalaa olunmaktadır ki, burada ifade olunan «Saymanlık», fon ile ilgili ve bu işlemlere tahsis edilmiş olan Saymanlık ünitesidir.

Madde 9. — Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu metni esas itibarı ile Komisyonumuzca da benimsenmiş ancak, maddenin birinci fıkrasının baş kısmında yer alan «Afet bölgelerinde felâkete uğrayanlara» şeklindeki ifade gereksiz görülmüş ve metinden çıkartılmıştır.

Bu maddenin uygulanmasında umumî hükümlerin esas alınacağı da olağan kabul edilmiş ve madde, bu anlayış ile benimsenmiştir.

Madde 10. — Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu metni, verilen önerenin kabulü ile aynen benimsenmiştir.

Madde 11. — Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu metni, verilen önerenin kabulü ile aynen benimsenmiştir.

Madde 12. — Görüşmeler, Millet Meclisi metni üzerinde sürdürülmüş ve metin aynen kabul edilmiştir.

Tasarının başlığının değiştirilmesi :

Tasarının Millet Meclisince kabul olunan metninin başlık ile tam bir uyum göstermediği tespit edilmiş ve başlık, tasarının muhtevasına uygun biçimde yeniden düzenlenmiştir.

İşbu raporumuz, gereği için Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan Samsun <i>Refet Rendeci</i>	Sözcü Kastamonu <i>A. Nusret Tuna</i>	Kâtip İstanbul Ali Oğuz Toplantıda bulunamadı.
Bursa Şeref Kayalar Toplantıda bulunamadı.	Cumhurbaşkanınca S. Ü <i>Nihat Erim</i>	Hatay Mustafa Deliveli Toplantıda bulunamadı.
İstanbul <i>Fevzi Hakkı Esatoğlu</i>	Manisa <i>Doğan Barutçuoğlu</i>	Niğde Ergun Özkan Toplantıda bulunamadı.
Samsun Şaban Demirdağ Toplantıda bulunamadı.	Tabii Üye Ahmet Yıldız Toplantıda bulunamadı.	Tabii Üye <i>Mucip Ataklı</i>
Tekirdağ <i>Hayri Mumcuoğlu</i>	Tokat <i>Zihni Betil</i>	Tunceli Naim Taşan Toplantıda bulunamadı.

Bütçe ve Plan Komisyonu Raporu

Cumhuriyet Senatosu
Bütçe ve Plan Komisyonu
Esas No. : 1/450
Karar No. : 52

22 . 3 . 1977

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisinin 25 Ocak 1977 tarihli 36 ncı Birleşiminde görüşülerek açık oyla kabul edilen, Tabii Afetlerden Zarar Gören Çiftçilere Yapılacak Yardımlar Hakkında Kanun tasarısı, Millet Meclisi Başkanlığının 28 Ocak 1977 tarihli ve 2389 sayılı yazıları ile Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına gönderilmekle Komisyonumuzun 22 Mart 1977 tarihli Birleşiminde ilgili Hükümet temsilcileri de hazır buldukları halde tetkik ve müzakere olundu.

1 - Tasarı, tabii afetlere maruz kalan ve kayba uğrayan çiftçiler hakkında, 7269 sayılı Afetler Kanununda yer alan esasların benzeri hükümlerin uygulanmasını sağlayan kanun düzenlemesini öngörmektedir.

7269 sayılı Tabii Afetler Kanununun mevcut metni, tabii afetlere maruz kalan ve mal kaybına uğrayan çiftçiler hakkında yeterli nispette yardım yapılmasına imkân vermemektedir. Bunun sonucu olarak da, gerekli himaye ve yardımdan yararlanmak imkânlarından yoksun felâketzede çiftçiler, uğradıkları maddî sıkıntılar nedeni ile faaliyet alanlarını terk etmek gibi fevkalâde müşkül durumlara düşmektedirler.

Tasarı, bu uygulama gerçekleri gözetilerek hazırlanmıştır.

Kalkınma planı yönünden değerlendirme :

Üçüncü Beş Yıllık Kalkınma Planında, çiftçilerin tarımsal üretimlerinin değerinin tabii olaylara karşı korunması için tarımsal sigorta müessesesinin gerçekleştirilmesi sorusuna önemle eğilinmiş ve çiftçinin tarımsal üretiminin tabii olaylara karşı korunmasını sağlamak amacı ile geliştirilecek sigorta sistemine temel olacak teknik araştırmaların yapılması ileri sürülmüş ve bu amacı gerçekleştirebilmek üzere de özel bir fonun kurulması yolunda gayret sarf edilmesi dileğine yer verilmiştir.

Tarımsal sigortayı gerçekleştirebilecek tasarı, Millet Meclisi komisyonlarında bulunmaktadır. İşbu Yardım Kanunu ise Yüce Cumhuriyet Senatosuna intikal etmiş durumda olup, tarımsal sigorta kanunu ile bir uyum arz etmektedir.

Arz edilen açıklamalar esaslarında yapılan değerlendirme sonucunda, tasarı, kalkınma planı ile bir uyarlık içinde görülmüştür.

Bütçe uygulaması yönünden değerlendirme :

Tasarı, bütçeye yeni bir mali külfet getirmektedir. Ancak, bu mali külfet, Kalkınma Planına uyarlığının yanısıra Türkiye Cumhuriyetinin bir sosyal hukuk devleti olmasının da sonucudur ki, bu mahiyeti ile bütçeye getirdiği külfet bir kamu görevinin karşılığı olarak mütalaa edilmek gerekir. Ayrıca, kurulması önerilen fon ile bu külfetin yerini bulması imkânları da belli disiplinlere alınmış bulunmaktadır. Kaldı ki, tarımsal sigortayı gerçekleştirecek tasarıların kanuniyet kesbetmesi halinde bu kanun ile getirilen mali külfetin sigorta kaynakları ile karşılanması imkânları da ortaya çıkacaktır.

Hukuk tekniği yönünden değerlendirilmesi :

Tasarının Millet Meclisince kabul olunan metninde hukuk tekniği yönünden bazı eksiklikler olduğu tespit edilmiş ancak, bu eksikliklerin önemli olmadığı görüşünde de birleşilmiştir.

Uygulama yeterliği yönünden değerlendirme :

Tasarının Millet Meclisince kabul olunan metni, yukarıda değinildiği gibi hukuk tekniği yönünden bazı eksiklikleri ihtiva etmektedir. Ancak bu eksiklikler uygulama yeterliğini kaldıracak ölçüde görülmemiştir. Komisyonumuz, mevcut metnin uygulama biçiminin tasarıyı Komisyonumuzdan önce tetkik ve müzakere eden ve bir rapor ve metin tanzim eden Anayasa ve Adalet Komisyonu tarafından tanzim olunan metinde yer aldığı dışında bir uygulamaya konu olamayacağı, uygulamanın, Anayasa ve Adalet Komisyonu metninde hukuk tekniğine daha uygun biçimde kaleme alınan metin ile aynı sonucu vereceğini mütalaa etmek sureti ile metinde bir değişiklik yapılmasına gerek duymamış ve tasarıyı ivedilikle kanunlaşmasından sağlanacak yararın, değiştirilerek daha sonraki tarihlerde kanunlaşması halinde hukuk tekniğine daha uygun bir metnin sağlayacağı yarardan az olmayacağı ve hatta ivedi kanunlaştırmanın tercihe şayan bulunduğu görüşü ile metni aynen muhafaza etmiştir.

Benimseme gerekçesi :

Kalkınma Planına uyarlığı ve sosyal hukuk devleti ilkeleri ile olan paralellığı gözetilmek sureti ile tasarı, Komisyonumuzca da benimsenmiştir.

II - Millet Meclisi metninin 1 nci, 2 nci, 3 ncü, 4 ncü, 5 nci, 6 nci, 7 nci, 8 nci, 9 ncü, 10 ncü, 11 nci ve 12 nci maddeleri, Komisyonumuzca da aynen kabul edilmiştir.

III - Tasarının, çiftçilerimiz lehine sağlayacağı yararlar gözetilmek sureti ile biran önce kanunlaşmasında fayda görülmüş ve Genel Kurulda öncelik ve ivedilikle görüşülmesi hususunda istemde bulunulması da karar altına alınmıştır.

İşbu raporumuz, Genel Kurulun tasviplerine arz olunmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
Ankara	Cumhurbaşkanınca S. Ü.	Zonguldak
Yiğit Köker	Söz hakkına saklı	Ahmet Demir Yüce
	Selâhaddin Babüroğlu	
Kâtip	Aydın	Cumhurbaşkanınca S. Ü.
Balıkesir	Halil Goral	Zeyyat Baykara
Raif Eriş	Toplantıda bulunamadı.	
Cumhurbaşkanınca S. Ü.	Erzincan	Gaziantep
Fethi Çelikbaş	Niyazi Ünsal	İ. Tevfik Kutlar
Toplantıda bulunamadı.		
Gümüşhane	Kahramanmaraş	Kars
Ö. Naci Bozkurt	Adnan Karaküçük	Y. Ziya Ayrım
	Raporlu	
Kütahya	Tabii Üye	Trabzon
Ahmet Özmumcu	Haydar Tunçkanat	Hasan Güven
Toplantıda bulunamadı.		

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Tabii Afetlerden Zarar Gören Çiftçilere Yapılacak Yardımlar Hakkında Kanun Tasarısı

Amaç :

MADDE 1. — Bu Kanunun amacı; yangın, yersarsıntısı, yer kayması, fırtına, taşkın, sel, don, dolu, kuraklık, haşare ve hastalık gibi nedenlerle tarımsal ürünleri, canlı - cansız üretim araçları ve tesisleri, zarar gören veya yok olan ve bu yüzden çalışma ve üretme imkânları önemli ölçülerde bozulan çiftçilere Devletçe gerekli yardımların yapılmasını sağlamak ve yapılacak yardımlara ilişkin usul ve esasları belirtmektir.

Yardımlar :

MADDE 2. — Bu Kanuna göre yapılacak Devlet yardımları; kredi açma, karşılıksız mal veya para verme veya teknik yardım yapma, yapılacak veya onarılacak tesislerin maliyetlerine katılma şekillerinden biri ile olur.

Yardımlarda küçük işletmelerle aile işletmelerine öncelik tanınır.

Afet dolayısıyla çalışma ve üretim imkânları önemli ölçüde bozulmaktan maksat, çiftçinin;

A) Ürünlerinin, canlı - cansız üretim araçlarının veya tesislerinin değer itibarıyla en az % 40 oranında zarar görmesi, bu zararı kendi gücü ile karşılayamaması ve tarımsal kredi veren banka, kooperatif ve benzeri kuruluşlardan borç alma imkânı olmaması,

B) Ürünlerinin, canlı - cansız üretim araçlarının veya tesislerinin % 40'dan az zarar görmesi halinde, kredi alma imkânı olmaması, başka geliri bulunmaması, dolayısıyla tarımsal faaliyetlerini devam ettiremeyecek ve geçimini sağlayamayacak duruma düşmesi, halleridir.

MİLLET MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ METİN

Tabii Afetlerden Zarar Gören Çiftçilere Yapılacak Yardımlar Hakkında Kanun Tasarısı

Amaç :

MADDE 1. — Bu Kanunun amacı; yangın, yersarsıntısı, yer kayması, fırtına, taşkın, sel, don, dolu, kuraklık, haşare ve hastalık gibi nedenlerle tarımsal ürünleri, canlı - cansız (toprak dahil) üretim araçları ve tesisleri, zarar gören veya yok olan ve bu yüzden çalışma ve üretme imkânları önemli ölçülerde bozulan çiftçilere, köylünün kurmuş olduğu tarımsal amaçlı üretim kooperatiflerine, Devletçe gerekli yardımların yapılmasını sağlamak ve yapılacak yardımlara ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Yardımlar :

MADDE 2. — Bu Kanuna göre yapılacak Devlet yardımları; kredi açma, karşılıksız mal veya para verme veya teknik yardım yapma, yapılacak veya onarılacak tesislerin maliyetlerine katılma şekillerinden biri ile olur.

Yardımlarda küçük işletmelerle aile işletmelerine öncelik tanınır.

Afet dolayısıyla çalışma ve üretim imkânları önemli ölçüde bozulmaktan maksat, çiftçinin;

A) Ürünlerinin, canlı - cansız üretim araçlarının ve tesislerinin değer itibarıyla en az % 40 oranında zarar görmesi, bu zararı diğer tarımsal veya başka gelirleriyle karşılayacak gücü bulunmaması ve kredi veren banka, kooperatif ve benzeri kuruluşlardan bu zararı karşılayacak borç alma imkânı olmaması;

B) Ürünlerinin, canlı - cansız üretim araçlarının veya tesislerinin % 40'dan az zarar görmesi halinde, kredi alma imkânı olmaması, başka geliri bulunmaması, dolayısıyla tarımsal faaliyetlerini devam

TARIM, ORHAN, KÖY İŞLERİ
KOMİSYONUNUN KABUL
ETTİĞİ METİN

Tabii Afetlerden Zarar Gören Çiftçilere Yapılacak Yardımlar Hakkında Kanun Tasarısı

Amaç :

MADDE 1. — Bu Kanunun amacı; yangın, yer sarsıntısı, yer kayması, fırtına, taşkın, sel, don, dolu, kuraklık, Devletçe mücadeleyi gerektiren haşere ve hastalık salgınları gibi nedenlerle tarımsal ürünleri, canlı - cansız üretim araçları (toprak dahil) ve tesisleri, zarar gören veya yok olan ve bu yüzden çalışma ve üretme imkânları önemli ölçülerde bozulan çiftçilere ve köylünün kurmuş olduğu tarımsal amaçlı kooperatiflere, Devletçe gerekli yardımların yapılmasını sağlamak ve yapılacak yardımlara ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Yardımlar :

MADDE 2. — Bu Kanuna göre yapılacak Devlet yardımları; kredi açma, karşılıksız mal veya para verme veya teknik yardım yapma, yapılacak veya onarılacak tesislerin maliyetlerine katılma şekillerinden biri ile olur.

Yardımlarda küçük işletmelerle aile işletmelerine öncelik tanınır.

Afet dolayısıyla çalışma ve üretim imkânları önemli ölçüde bozuktan maksat, çiftçinin veya kooperatiflerin;

A) Ürünlerinin, canlı - cansız üretim araçlarının ve tesislerinin değer itibarıyla en az % 40 oranında zarar görmesi, bu zararı diğer tarımsal veya başka gelirleriyle karşılayacak gücü bulunmaması ve kredi veren banka, koo-

ANAYASA VE ADALET
KOMİSYONUNUN KABUL
ETTİĞİ METİN

Tabii Afetlerden Zarar Gören Çiftçilere ve Tarımsal Amaçlı Kooperatiflere Yapılacak Yardımlar Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu metninin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Yardımlar :

MADDE 2. — Bu Kanuna göre yapılacak Devlet yardımları; kredi açma, karşılıksız mal veya para verme veya teknik yardım yapma, yapılacak veya onarılacak tesislerin maliyetlerine katılma şekillerinden biri ile olur.

Yardımlarda, küçük işletmelerle aile işletmelerine öncelik tanınır.

Afet dolayısıyla çalışma ve üretim imkânları önemli ölçüde bozuktan maksat, çiftçinin veya kooperatiflerin :

A) Ürünlerinin, canlı - cansız üretim araçlarının ve tesislerinin değer itibarı ile en az % 40 oranında zarar görmesi, bu zararı diğer tarımsal veya başka gelirleri ile karşılayacak gücü bulunmaması ve kredi veren banka, kooperatif

BÜTÇE VE PLAN KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

Tabii Afetlerden Zarar Gören Çiftçilere Yapılacak Yardımlar Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Millet Meclisi metninin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisi metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Hükümetin Teklifi

Millet Meclisinin Kabul Ettiği Metin

Karşılıksız yardım, ancak yukarıda belirtilen koşullarda ve geri ödeme gücü olmadığı saptanan çiftçilere yapılabilir. Tesis maliyetine katılma, sadece çiftçilerin birlikte kullandıkları ve yararlandıkları araçlar ve tesisler için ve gereğine göre yapılabilir. Tesisin onarılması veya yenisini sağlanmasına katılma, proje tutarının % 70'ini geçemez.

Bu esaslara göre ve bölgeler itibarıyla, çiftçilere hangi afetler için ne gibi ürünleri, canlı - cansız üretim araçları ve tesisleri için hangi şartlarda ve ne şekilde yardım yapılacağı yönetmelikte açık ve seçik bir şekilde belirtilir.

Zarar ve ziyanları Devletçe herhangi bir suretle karşılanmış olanlara veya zirai sigortadan yararlanmış imkânı bulunanlara bu kanun gereğince ayrıca yardım yapılmaz.

çıkarmayacak ve geçirimi sağlayamayacak duruma düşmesi,

Kahteridir.

Karşılıksız yardım, ancak yukarıda belirtilen koşullarda ve geri ödeme gücü olmadığı saptanan çiftçilere yapılabilir. Tesis maliyetine katılma, sadece çiftçilerin birlikte kullandıkları ve yararlandıkları araçlar ve tesisler için ve gereğine göre yapılabilir. Tesisin onarılması veya yenisini sağlanmasına katılma, proje tutarının % 70'ini geçemez.

Bu esaslara göre ve bölgeler itibarıyla, çiftçilere hangi afetler için, ne gibi ürünleri, canlı - cansız üretim araçları ve tesisleri için hangi şartlarda ve ne şekilde yardım yapılacağı yönetmelikte açık ve seçik bir şekilde belirtilir.

Zarar ve ziyanları Devletçe herhangi bir suretle karşılanmış olanlara veya sigortadan yararlanmış imkânı bulunanlara bu kanun gereğince ayrıca yardım yapılmaz.

Hasar Tespit Komisyonları :

MAADDE 3. — Afetlerden zarar gören çiftçilerin zarar ve ziyanlarının mahiyetini, oranlarını ve tutarlarını tespit etmek, çiftçinin ödeme gücüne göre karşılama şekillerini belirtmek amacıyla her il ve ilçede hasar tespit komisyonları kurulur.

Komisyonlar :

A) İllerde, vali veya adına görevlendireceği yardımcısına başkanlığında; defterdar, teknik ziraat müdürü, veteriner müdürü, T. C. Ziraat Bankası müdürü ve ziraat odası başkanından,

B) İlçelerde, kaymakamın başkanlığında; ilçe ziraat mühendisi, ilçe veteriner hekimi, malmüdürü, T.C. Ziraat Bankası müdürü ve ziraat odası başkanından,

Hasar Tespit Komisyonları

MAADDE 3. — Afetlerden zarar gören çiftçilerin zarar ve ziyanlarının mahiyetini, oranlarını ve tutarlarını tespit etmek, çiftçinin ödeme gücüne göre karşılama şekillerini belirtmek amacıyla her il ve ilçede hasar tespit komisyonları kurulur.

Komisyonlar :

A) İllerde vali veya adına görevlendireceği yardımcısının başkanlığında; defterdarlık, teknik ziraat müdürlüğü, veteriner müdürlüğü, T. C. Ziraat Bankası müdürlüğü ve ziraat odası başkanlığından,

B) İlçelerde, kaymakam veya adına görevlendirilen vekilinin başkanlığında; ilçe ziraat mühendisliği, ilçe veteriner hekimliği, mal müdürlüğü, T. C. Ziraat Bankası müdürlüğü, ziraat odası başkanlığı ile ilgili

Tarım, Orman, Köy İşleri
Komisyonunun Kabul Ettiği Metin

paraf ve benzeri kuruluşlardan bu zarar karşılayacak borç alma imkânı olmaması;

B) Ürünlerinin, canlı - cansız üretim araçlarının veya tesislerinin % 40'dan az zarar görmesi halinde, kredi alma imkânı bulunmaması, başka gelir bulunmaması, dolayısıyla tarımsal faaliyetlerini devam ettiremeyecek ve geçimini sağlayamayacak duruma düşmesi.

Hâlleridir.

Karşılıksız yardım, ancak yukarıda belirtilen koşullarda ve geri ödeme gücü olmadığı saptanan çiftçilere ve kooperatiflere yapılabilir. Tesis maliyetine katılma, sadece çiftçilere ve kooperatiflere birlikte kullandıkları ve yararlandıkları araçlar ve tesisler için ve gereğine göre yapılabilir. Tesisin onarımına veya yenisinin sağlanmasına katılma, proje tutarının % 75'ini geçemez.

Zarar ve ziyanları Devletçe herhangi bir suretle karşılanmış olmaları veya sigortadan yararlanma imkânı bulunanlara bu Kanun gereğince ayrıca yardım yapılmaz.

Havar Tespit Komisyonları

MADDE 3. — Afetlerden zarar gören çiftçilerin ve kooperatiflerin zarar ve ziyanlarının maliyetini, oranlarını ve tutarlarını tespit etmek, çiftçilerin ve kooperatiflerin ödeme gücüne göre karşılama şekillerini belirlemek amacıyla her il ve ilçede basar tespit komisyonları kurulur.

Komisyonlar :

A) İllerde vali veya adına görevlendireceği yardımcısının başkanlığında; deşterdar, teknik ziraat müdürü, veteriner müdürü,

Anayasa ve Adalet Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin

ve benzeri kuruluşlardan bu zarar karşılayacak borç alma imkânı olmaması;

B) Ürünlerinin, canlı - cansız üretim araçlarının veya tesislerinin % 40 oranından az zarar görmesi halinde, kredi alma imkânı olmaması, bu zararı diğer tarımsal veya başka gelirleri ile karşılayacak gücü bulunmaması, dolayısıyla tarımsal faaliyetlerini devam ettiremeyecek ve geçimini sağlayamayacak duruma düşmesi;

Hâlleridir.

Karşılıksız yardım ancak yukarıda belirtilen koşullarda ve geri ödeme gücü olmadığı saptanan çiftçilere ve kooperatiflere yapılabilir. Tesis maliyetine katılma, sadece çiftçilere ve kooperatiflere birlikte kullandıkları ve yararlandıkları araçlar ve tesisler için gereğine göre yapılabilir. Tesisin onarımına veya yenisinin sağlanmasına katılma, proje tutarının % 70'ini geçemez.

Zarar ve ziyanları Devletçe herhangi bir suretle karşılanmış olmaları veya sigortadan yararlanma imkânı bulunanlara, bu kanun gereğince ayrıca yardım yapılmaz.

MADDE 3. — Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu metninin 3'üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Bütçe ve Plan Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin

MADDE 3. — Millet Meclisi metninin 3'üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Hükümetin Teklifi

Oluşur.

Komisyonların yetkileriyle çalışma yöntemleri yönetmelikte belirtilir.

Fon Kurulması :

MADDE 4. — Bu Kanun gereğince yapılacak yardımları ve harcamaları karşılamak üzere, ilk mali yılda Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı bütçesine, konulacak ödenekle bir fon teşkil olunur.

Fon hesabında tutulan paraların faiz ve ikramiye gibi gelirleri, borçlulardan tahsil edilecek taksit ve faizler, fonla ilgili her türlü satış, bağış ve yardımlar fon hesabına geçirilir.

Fonun Yönetilmesi :

MADDE 5. — Fon paraları, T. C. Ziraat Bankasında, Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı emrinde açılacak bir hesaba yatırılır. Fonun işletilmesi, fondan yapılacak harcamalar, kredi, karşılıksız ödeme ve tesis maliyetlerine katılma şekilleri, faiz, geri ödeme, erteleme, fonla ilgili olarak T. C. Ziraat Bankasınınca yürütülecek işlemler ve diğer hususlar yönetmelikte gösterilir.

Millet Meclisinin Kabul Ettiği Metin

muhtarlar ve belediye olan yerlerde çiftçi malları koruma başkanlığı yetkililerinden,

Oluşur.

Komisyonların yetkileriyle çalışma yöntemleri yönetmelikte belirtilir.

Fon Kurulması :

MADDE 4. — Bu Kanun gereğince yapılacak yardımları ve harcamaları karşılamak üzere, ilk mali yılda Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı bütçesine, konulacak ödenekle bir fon teşkil olunur. Bu yardım fonu, Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Bütçesinin % 10'undan az olamaz.

Fon hesabında tutulan paraların faiz ve ikramiye gibi gelirleri, borçlulardan tahsil edilecek taksit ve faizler, fonla ilgili her türlü satış, bağış ve yardımlar fon hesabına geçirilir.

Fonun Yönetilmesi :

MADDE 5. — Fon paraları, T. C. Ziraat Bankasında, Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı emrinde açılacak bir hesaba yatırılır. Fonun işletilmesi, fondan yapılacak harcamalar, kredi, karşılıksız ödeme ve tesis maliyetlerine katılma şekilleri, faiz geri ödeme, erteleme, fonla ilgili olarak T. C. Ziraat Bankasınınca yürütülecek işlemler ve diğer hususlar yönetmelikte gösterilir.

Bu Kanunla ilgili açılmış kredilerden faiz alınmaz.

Tarım, Orman, Köy İşleri
Komisyonunun Kabul Ettiği Metin

T. C. Ziraat Bankası müdürü, ve
Ziraat Odası Başkanı veya tem-
salcilerinden,

B) İlçelerde, kaymakam veya
adına görevlendirilen vekilinin baş-
kanlığında; ilçe ziraat mühendisi,
ilçe veteriner hekimi, mal müdü-
rü, T. C. Ziraat Bankası müdürü,
Ziraat Odası başkanı ile ilgili muh-
tarlar ve belediye olan yerlerde
çiftçi mallarını koruma başkanı
veya temsilcilerinden,

Oluşur.

Komisyonların yetkileriyle ça-
lışma yöntemleri yönetmelikte be-
lirtilir.

Fon Kurulması :

MADDE 4. — Bu Kanun ge-
reğince yapılacak yardımları ve
harcamaları karşılamak üzere, her
yıl Gıda - Tarım ve Hayvancılık
Bakanlığı Bütçesine, konulacak
ödenekle bir fon teşkil olunur. Bu
yardım fonu ilk mali yılda Gıda -
Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı
Bütçesinin % 10'undan az olamaz.

Fon hesabında tutulan para-
nın faiz ve ikramiye gibi gelirleri,
borçlulardan tahsil edilecek taksit
ve faizler, fonla ilgili her türlü sa-
tış, bağış ve yardımlar fon hesa-
bına geçirilir.

Fonun Yönetilmesi :

MADDE 5. — Millet Meclisi
metninin 5 nci maddesi aynen ka-
bul edilmiştir.

Anayasa ve Adalet Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin

MADDE 4. — Tarım, Orman
ve Köy İşleri Komisyonu metninin
4 ncü maddesi aynen kabul edil-
miştir.

MADDE 5. — Millet Meclisi
metninin 5 nci maddesi aynen ka-
bul edilmiştir.

Bütçe ve Plan Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin

MADDE 4. — Millet Meclisi
metninin 4 ncü maddesi aynen ka-
bul edilmiştir.

MADDE 5. — Millet Meclisi
metninin 5 nci maddesi aynen ka-
bul edilmiştir.

Hükümetin Teklifi

Millet Meclisinin Kabul Ettiği Metin

Hesap Dönemi ve Denetim :

Hesap Dönemi ve Denetim :

MADDE 6. — Fonun hesap dönemi mali yıldır. Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanı fonun ita amiridir. Maliye Bakanlığınca bu Bakanlık emrine bir fon saymanı atanır.

Bilanço ve kesin hesap, ertesi yılın Temmuz ayı içinde Sayıştay'a verilir. Sayıştayca denetim, yönetmelikteki esaslar gözönünde bulundurulmak suretiyle yapılır.

MADDE 6. — Fonun hesap dönemi mali yıldır. Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanı fonun ita amiridir. Maliye Bakanlığınca bu Bakanlık emrine bir fon saymanı atanır.

Bilanço ve kesin hesap, ertesi yılın temmuz ayı içinde Sayıştaya verilir. Sayıştayca denetim, yönetmelikteki esaslar gözönünde bulundurulmak suretiyle yapılır.

İstisna ve Muafıklar

İstisna ve Muafıklar

MADDE 7. — Bu Kanunun uygulanması ile ilgili;

MADDE 7. — Bu Kanunun uygulanması ile ilgili;

A) Fon harcamaları Genel Muhasebe ve Artırma, Eksiltme ve İhale Kanunları hükümlerine bağlı değildir.

A) Fon harcamaları Genel Muhasebe ve Artırma, Eksiltme ve İhale kanunları hükümlerine bağlı değildir.

B) Başvurular, bildirimler, düzenlenecek senetler, tasarruf belgeleri ve benzeri kâğıtlarla, resmi mercilere ve noterlerce yapılacak işlemler her türlü vergi, harç ve resimlerden muafır.

B) Başvurular, bildirimler, düzenlenecek senetler, tasarruf belgeleri ve benzeri kâğıtlarla, resmi mercilerce ve noterlerce yapılacak işlemler her türlü vergi, harç ve resimlerden muafır.

MADDE 8. — Bu Kanunun Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanlığınca yüklediği görevleri yürütmek üzere Bakanlık bünyesinde bir afetler dairesi kurulur.

MADDE 8. — Bu Kanunun Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanlığınca yüklediği görevleri yürütmek üzere Bakanlık bünyesinde bir Afetler Dairesi kurulur.

Daire, bir başkanın yönetiminde başkan yardımcıları ile gerektiği kadar uzmanlık, müdürlük, bir saymanlık ve bunlara bağlı bürolardan oluşur. Dairenin tasarrufları hizmetleri il Ziraat ve Veteriner kuruluşunca yürütülür.

Daire, bir başkanın yönetiminde başkan yardımcıları ile gerektiği kadar uzmanlık, müdürlük, bir fon saymanlığı ve bunlara bağlı bürolardan oluşur. Dairenin tasarrufları hizmetleri il ziraat ve veteriner kuruluşunca yürütülür.

Ceza Hükümleri :

Ceza Hükümleri

MADDE 9. — Afet bölgelerinde felâkete uğrayanlara bu Kanuna göre bedelli veya bedelsiz olarak verilen iş ve irat hayvanlarını, tohumluk, gübre, mii-

MADDE 9. — Afet bölgelerinde felâkete uğrayanlara bu Kanuna göre bedelli veya bedelsiz olarak verilen iş veya irat hayvanlarını, tohumluk, güb-

Tarım, Orman, Köy İşleri
Komisyonunun Kabul Ettiği Metin

Hesap Dönemi ve Denetim :

MADDE 6. — Fonun hesap dönemi malî yıldır. Harcamalar fon yönetmeliğine göre yapılır. Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı fonun ita amiridir. Maliye Bakanlığınca bu Bakanlık emrine bir sayman atanır.

Bilanço ve kesinhesap, ertesi yılın Temmuz ayı içinde Sayıştaya verilir.

İstisna ve Muafliklar :

MADDE 7. — Millet Meclisi metninin 7 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 8. — Bu Kanunun Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanlığına yüklediği görevleri yürütmek üzere Bakanlık bünyesinde bir Tıbbî Afetler Dairesi kurulur.

Bu Daire, bir başkanın yönetiminde başkan yardımcıları ile gerektiği kadar uzmanlık, müdürlük, bir fon saymanlığı ve bunlara bağlı bürolardan oluşur. Dairenin taşradaki hizmetleri il ziraat ve veteriner kuruluşlarınca yürütülür.

Ceza Hükümleri :

MADDE 9. — Afet bölgelerinde felâkete uğrayanlara bu Kanuna göre bedelli veya bedelsiz

Anayasa ve Adalet Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin

MADDE 6. — Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu metninin 6 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

İstisna ve Muafliklar :

MADDE 7. — Bu Kanunun uygulanması ile ilgili;

A) Fon harcamaları Genel Muhasebe ve Artırma, Eksiltme ve İhale kanunları hükümlerine bağlı değildir.

B) Başvurular, bildirimler, düzenlenecek senetler, tasarruf belgeleri ve benzeri kâğıtlar ile resmî mercilerce ve noterlerce yapılacak işlemler, her türlü vergi, harç ve resimden muafır.

Kuruluş :

MADDE 8. — Bu Kanunun Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanlığına yüklediği görevleri yürütmek üzere Bakanlık bünyesinde bir Tabii Afetler Dairesi kurulur.

Bu daire, bir başkanın yönetiminde başkan yardımcıları ile gerektiği kadar uzmanlık, müdürlük, saymanlık ve bunlara bağlı bürolardan oluşur. Dairenin taşradaki hizmetleri, il ziraat ve veteriner kuruluşlarınca yürütülür.

Ceza Hükümleri :

MADDE 9. — Bu Kanuna göre bedelli veya bedelsiz olarak verilen iş veya irat hayvanlarını, to-

Bütçe ve Plan Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin

MADDE 6. — Millet Meclisi metninin 6 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 7. — Millet Meclisi metninin 7 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 8. — Millet Meclisi metninin 8 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 9. — Millet Meclisi metninin 9 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Hükümetin Teklifi

cadele ilâcı, alet, makine ve malzeme gibi canlı ve cansız üretim araçlarını ve tesislerini izinsiz satan veya devreden yahut başka maksatlarla kullananlar hakkında, daha ağır cezayı gerektirmediği takdirde, 1 000 liradan 5 000 liraya kadar ağır para cezasına ve bu mallara, kimin elinde olursa olsun, el konulmasına, mevcut olmadıkları takdirde bedellerinin tazminine hükümlenir.

Yukarıda sözü edilen suçlara ilişkin davalar sulh ceza mahkemelerinde görülür.

Yönetmelik :

MADDE 10. — Bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren altı ay içinde, kanunun uygulama şeklini ve kanunun yönetmeliğe bıraktığı hususları düzenlemek üzere bir yönetmelik hazırlanır ve Bakanlar Kurulu kararıyla yürürlüğe konur.

Yürürlük ve Yürütme :

MADDE 11. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 12. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

Millet Meclisinin Kabul Ettiği Metin

re, mücadele ilâcı, alet, makine veya malzeme gibi canlı veya cansız üretim araçlarını veya tesislerini izinsiz olarak iki yıl içinde satan veya devreden yahut başka maksatlarla kullananlar hakkında daha ağır cezayı gerektirmediği takdirde, 1 000 liradan 5 000 liraya kadar ağır para cezasına ve bu mallara, kimin elinde olursa olsun, el konulmasına mevcut olmadıkları takdirde bedellerinin tazminine hükümlenir.

Yukarıda sözü edilen suçlara ilişkin davalar sulh ceza mahkemelerinde görülür.

Yönetmelik :

MADDE 10. — Bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren üç ay içinde, kanunun uygulama şeklini ve kanunun yönetmeliğe bıraktığı hususları düzenlemek üzere bir yönetmelik hazırlanır ve Bakanlar Kurulu kararıyla yürürlüğe konur.

Yürürlük ve Yürütme :

MADDE 11. — Bu Kanunun hükümleri 28 Şubat 1977 tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

MADDE 12. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

Tarım, Orman, Köy İşleri
Komisyonunun Kabul Ettiği Metin

olarak verilen iş veya irat hayvanlarını, tohumluk, gübre, mücadele ilâcı, alet, makine veya malzeme gibi canlı veya cansız üretim araçlarını veya tesislerini izinsiz olarak iki yıl içinde satan veya devreden yahut başka maksatlar'a kullananlar hakkında daha ağır ceza-yı gerektirmediği takdirde, 1 000 liradan 5 000 liraya kadar ağır para cezasına ve bu mallara, kimin elinde olursa olsun, müsadereesine, mevcut olmadıkları takdirde bedellerinin tazminine hüküm olunur.

Yukarıda sözü edilen suçlara ilişkin davalar Sulh Ceza Mahkemelerinde görülür.

Yönetmelik :

MADDE 10. — Bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren altı ay içinde, Kanunun uygulama şeklini ve Kanunun yönetmeliğe bıraktığı hususları düzenlemek üzere bir yönetmelik hazırlanır ve Bakanlar Kurulu kararıyla yürürlüğe konur.

Yürürlük ve Yürütme :

MADDE 11. — Bu Kanun hükümleri yayımı tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

MADDE 12. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

Anayasa ve Adalet Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin

humluk, gübre, mücadele ilâcı, alet, makine veya malzeme gibi canlı veya cansız üretim araçlarını veya tesislerini izinsiz olarak iki yıl içinde satan veya devreden yahut başka maksatlar ile kullananlar hakkında daha ağır cezayı gerektirmediği takdirde 1 000 liradan 5 000 liraya kadar ağır para cezasına ve bu mallar kimin elinde olursa olsun müsadereesine, mevcut olmadıkları takdirde bedellerinin tazminine hüküm olunur.

Yukarıda sözü edilen suçlara ilişkin davalar, sulh ceza mahkemelerinde görülür.

MADDE 10. — Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu metninin 10 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 11. — Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu metninin 11 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 12. — Millet Meclisi metninin 12 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Bütçe ve Plan Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin

MADDE 10. — Millet Meclisi metninin 10 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 11. — Millet Meclisi metninin 11 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 12. — Millet Meclisi metninin 12 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

